

Wageningen. L. 10 (H.)

1. astəkipə mklēmzin zē.inzəlan
2. dərzent istə bloma gō.ngito
3. tē.gəswos.rədx spinəzə a.tē.n noxmar
mit masinəs
4. spə.jə izənstēx en zwə.rwē.zək
5. vptēixoe.ʔt kre.gəzə vəršxməlt bro.ʔt
6. dətzmərman hēda nptē.intər indəvinər
7. dəsxpər tēktodətipər af
8. Indi. fəvrik iznikstəzin
9. kəmgə.ʔw hi.ɾ kē.int
10. kastolē.in kanda ons fir.pstjəs en glə.zə
bi.ɾ insxēkə // on glə.jə // on bərttjə // mhaləf
pē.intjə = 1 1/2 m.d. tjə (bv. van jenever en melk) //
11. brejəns fir.pont-ook on.pont ofi.ɾ mōrēlə
// kers en kē.ɾtə - krikə vroeger ook kleine
pruimen // blē.ɾkəs en bi.ɾ kers zjnsorten kersən //
12. zəhēlə medən man ofē.ʔf drikanvē.in
ɔpχəzə.ʔpə // ɔpχədvɪkə //
13. hē.ʔwə.ʔm midənknəpəl (indənək) stə.ɾn
// ɔptəhə.ʔsəs = op de hersens //
14. ik hē sənknī gəzin
15. vastənə.vənt dunzə nifpəlme.ʔ.ɾ.n en
hfp.ɾjə nifpəlme.ʔ van
16. ik bīn blē.ʔ dāknimīt hoeli me.ɾ. bingəzə.ɾn
// mikhām = met hem //
17. ik hēt nīχədō.ɾn hfp.ʔ
18. wihēdət χədō.ɾn - didə.ɾ gāntə.ɾn kumt
19. spɪ:n - spinəwepə - rā.ɾ.gəbəl (voorwerp
vroeger niet bekend, men trachtte de spinnen te ver-
drijven met een berokkeve.ɾəm of een brə.ɾ.m be.ɾəm =
bezem van brem)
20. pēt - (stə.ɾ.p)məts - bə.ɾ.ɾj - bənə.ʔwt - (vntgen
gəɾɪχjə) və.ʔve.ʔt - wē.j - padəstul - ən dō.ɾnɾ
hēx - rikərt - vlindeɾ (oudewets pēnəvo.gəl)
(in Bernekom spənəvo.gəl)
21. di kē.ʔl di makə də hē.ləwē.ʔt ɾ.ntfēxtə
22. ik saljə krātə gē. və // kralətpjə vmo.ɾtəzē.igəl
23. enjəlant ləf.ʔl ɾ.ʔwəxē.ʔp afbre.ɾ.ɾ.ɾ
24. hē.ʔ hēdɪxənke.ʔ əmbē.ʔt xəkre.gə
25. gēmənɪs ən pə.ɾt bre.ɾ.jəstē.nə - bre.ɾ.jə -
dəbre.ɾtstə
26. dastanbē.ɾ.ʔlt dastē.ɾ.ʔtər nime.ʔ
27. di kē.ʔl di lē.ʔ (= lēdt) ən lē.ɾ.vən əxəngro.ʔtən
mōne.ʔ
28. dəndy.vəl di ɪsni indən hēməl xəble.ɾ.və
// mstədy.vəl ɪngō.ɾn // se.tən = satan // ly.ɪ:ɪs
lucifers //
29. də ɪxokē.ɾndəɾ zē.ɾn mētəme.ɾstə nɔdəzē.ɾ
gəwɪs en gəwēs
30. ik antəx nīkumə vɪrdəklə.ɾ.ɾ.ɾ bīn
31. də bɪstə di zə.ɾpə grā.ɾχ lē.ɾnme.ɾ.ɾ
32. hē.ʔ kani gə.ɾn wē.ɾkə - hē.ʔ kētɪndə kē.ɾ.ʔl
33. stē.ɾ.ʔ kɪs əmbē.ɾ.ɾəm ɾndəstē.ɾ.ʔl
34. nē.ɾ.ʔ hēgələ wɪt hi.ɾ nime.ɾ.ʔt gəɾ.ɾ.ɾn
vɪk dūnzənime.ʔ
35. hē.ʔ - ɪk hējəl ən pə.ɾt kē.ʔt gərupə
// nēsɾ.ɾ. = nergens naar //
36. olipē.ɾ ɪsnirē.ʔp - di ɪs nɔxwɪt fən pɪt
vroeger pē.ɾbəs.ʔm, nu pē.ɾbəs.ʔm)
37. zəzē.ɾn vət nɔt lant (= bouwland) - nɔt fēlt
(= hooiland) - nɔdəwē.ʔt = weiland // nɔdənē.ɾkə
naar het geheel van bouwland om de plaats //
38. zəhēdē.ɾ.ɾ ɪt xēlt mɪdɪm vɪχəmak // hēləpəl //
39. hē.ʔ zəlt nō.ʔt wē.ʔt brejə
40. zəstə hēləfandəzə.ɾ.ɾ.ɾ kwe.ʔt
41. di kē.ʔ.ʔl ɪsfəpɪx ɪm xən wē.ʔf bē.ʔtəstə.ɾn
// bē.ʔstə.ɾn // ɛfkəs //
42. indəɾē.ɾn tər wēmə ɪxəngəvə.ɾə kwe.ɾək
// indəxēldə //
43. hē.ʔ hēf.ʔ.ʔp ɪpə.ɾtjəs ɪmdə tɪstē.ɾək ɪs
44. wē.ɾ mstə də.ʔt də ɾnə hēləfən hēlə ɪngəlɪ
(oudewets) of jəli də ɾndəɾə hēləf
45. hēləpɪs ɛfkəs təbēɪt ɔp bə.ɾ.ɾ.ɾ

46. onlametsatso.ri isovet aspek // zo dik azante. // 68. tizan we. zamda xawis en tizan te kara-ook
 47. xaspring wi. at we. ite spring kan // zakte
 yawet mimako. (weldingschap niet gebruikt) //
 48. dambo. mkuwe. kar dizal dibos. m. nta
 49. du e. watawe. yka idix // da we. ite //
 50. zakte al gatae. t. fardakerak
 51. bedaspre. j. - kikoridre. - vaspri. ja. - ae. t. spre. ja.
 (dos. t) baken ma. ka. - ae. t. t. ja. - klo. ma. ka
 en bare. ja (van een huid). stalme. s. strifo. ja. -
 am. t. staram sme. r. (am. t. staram is twee sneden).
 // en p. s. nes. ja. //
 52. dawei. f. hetar ho. ro. tota knipa en sne. ja
 53. zenvo. d. dat hedam onjo. r. of ses noexos. e.
 tota g. n.
 54. Ik het am of xatso. ja amzolo. t. tunrat w. ta.
 tag. n.
 55. v. s. toves. r. zo zija niffo. t. ende. xastres. k.
 // do. r. ge. tam //
 56. e. rdapota re. i. niffo. t. we. t.
 57. das xfo. tal ste. be. d. nos. va. - dan he. t.
 58. Imes. r. t. xat n. xta ko. t. amto ko. t. r.
 59. di kes. r. s. givon gut hielderix en di kes. r. s.
 dix. e. n. gut hielder istni en niwo. t. en wo.
 60. he. i. t. v. kat p. s. t. ondesta. t.
 61. vruger en vruger (ouder) kwamajli
 alte. it. hi. r. no. r. d. ke. r. mas // idarj. s. t. //
 62. dandos. mane. di ze. i. dat onzanti. van he. s.
 volmarkt is // d. p. r. t. r. //
 63. j. thawa wegazin ma. j. x. e. i. n. i. k. ste. r. g. m. s.
 64. d. x. w. s. l. wa. x. l. o. o. k. a. g. o. w. w. e. r. s. t. a. r. x. k. u. m. s.
 65. g. s. ja vandar. x. n. i. k. s. t. r.
 66. e. t. a. r. a. o. k. g. r. a. x. k. e. s. s.
 67. at masin is kapot (masines helen alle voorwerpen,
 die op een of andere manier voortbewogen worden).
 lastos. m. f. i. t. s. is kapot - he. i. k. a. n. i. w. e. j. a. (mo. t. o. r.
 is en voort, die voortbewogen wordt door een motor)
 // lukamotif //
 69. da jingska lo. p. opblo. t. avut
 70. d. r. z. an. b. a. s. i. n. d. a. k. a. n. en d. a. k. a. n. is x. b. a. r. s. t. a.
 71. i. k. w. s. u. dat o. b. r. i. v. a. b. o. s. j. am. b. r. i. f. t. r. a. x.
 72. he. i. het ont hart (= hij heeft een hartuandoening)
 // di man het ont hart. e. t. van = die man lijdt er
 geestelijk onder //
 73. i. k. a. n. m. i. x. i. n. i. d. w. a. s. d. r. e. i. v. a. s. a. m. g. s. n. // en
 e. i. g. o. n. w. e. i. z. a. n. d. w. a. s. d. r. e. i. v. a. r. //
 74. n. a. s. x. v. t. e. i. t. s. p. a. n. a. w. a. t. p. e. r. t. f. a. r. d. a. n. e. j. a. k. a. r.
 75. i. k. h. e. n. s. u. am. t. i. j. a. k. o. s. s. - i. k. h. a. d. e. t. f. a. n. m. e. r. a. g. s.
 al
 76. d. s. z. o. s. n. v. a. n. d. a. k. o. s. n. i. n. i. z. o. k. s. a. l. d. s. t. x. o. w. i. s.
 77. we. ta. en w. i. t. a. (dit ouder) g. n. e. s. j. a. m. a. r. k. o. r.
 t. a. w. o. s. n. a. - a. m. b. o. s. x.
 78. di r. o. s. z. a. d. i. h. e. b. a. l. a. n. j. a. d. o. s. t. n. s.
 79. i. k. x. l. f. t. a. r. n. i. k. s. f. a. n. - o. o. k. g. i. n. m. i. t. a. r. v. a. n.
 80. t. k. e. i. n. t. en k. e. n. t. w. a. s. d. o. s. t. f. a. r. d. a. z. a. t. k. a. n. a. d. i. s. p. a.
 81. he. i. hat lo. p. a. n. d. a. o. s. r. a. n. l. o. s. p. a. n. d. a. o. s. g. a.
 // w. s. t. a. r. a. g. a. //
 82. d. u. d. e. j. a. v. a. n. h. i. p. t. s. m. i. d. a. n. m. a. n. t. j. a. n. o. r. t. b. o. s.
 x. a. g. s. n. a. m. b. r. a. m. a. t. s. t. o. p. l. a. k. a. // a. m. t. e. n. = g. r. o. t. e.
 m. a. n. d. - s. p. o. s. t. m. a. n. t. j. a. = b. e. p. o. a. l. d. s. a. o. r. t. r. e. i. s. m. a. n. d. j. e. //
 83. d. a. r. i. z. a. n. s. p. o. t. a. e. t. i. l. e. s. t. r.
 84. he. i. z. e. t. a. d. a. k. e. s. t. o. s. p. a. n. en l. o. s. e. n. x. r. a. u. d. e. r.
 h. u. t. // g. r. e. i. n. s. = h. u. i. t. e. n. - t. r. e. s. r. a. = h. u. i. t. a. d. h. u. i. l. e. n.
 v. a. n. k. i. n. d. e. r. e. n. //
 85. d. i. m. e. n. s. a. d. i. x. t. a. n. i. k. s. a. n. d. a. s. a. s. x. e. l. t. e. n. r. e. i. k. d. u. m.
 86. h. e. l. i. m. o. n. t. is d. r. o. f. x. f. a. n. d. a. n. d. o. s. // d. a. m. a. n. d. a. r.
 v. a. n. d. i. k. e. s. i. s. //
 87. d. i. w. e. x. t. o. p. k. r. u. m. - d. a. e. n. m. i. s. t. a. n. u. m. w. e. x. - o. o. k.
 d. i. w. e. x. i. s. a. m. - d. a. z. a. n. a. m. w. e. x.
 88. i. k. o. x. f. a. r. d. a. k. l. e. i. n. a. j. o. n. s. k. a. a. n. t. r. u. m. // k. l. e. i. n.
 t. e. n. m. k. a. // h. e. n. = h. e. e. n. //
 89. d. a. m. b. u. k. i. s. d. o. s. t. en k. a. p. o. t. x. a. g. s. n. a. m. d. a. t. i.
 a. n. k. o. s. b. r. o. s. t. i. n. g. a. s. t. i. k. h. a. - h. e. i. s. x. a. s. t. i. k. i. n. a. n. k. o. s.
 b. r. o. s. t. // a. n. m. a. n. d. a. x. = o. n. b. e. h. e. e. r. s. t. d. o. l. //

90. dali. ⁶ja van halm - of van am was ketma gut
 91. indas x d. dy. w exet at besta vanabai
 92. msxætor mæxut klanamiko
 93. rykis normanhut - ook ryktan hut fanma
 IXOP
 94. ik wes. ⁷tni wæð klm en w⁸ klm mæxon
 ry. kō - ook w⁸ klm v indomō
 95. m kō. ^uwæ soms friso keldær isxut flet bi. ^z
 96. ik mōs æsælut dæxhō amwa d. n tæstæ. zæ kō
 || kæræk || - ook am wes. ⁸z ærvæ kō. l tæ kumō
 97. ik mō (moet) en mōs (moest) e. ⁸æt v. vujær
 æptædæ. ⁸l kræ. ¹ja
 98. mænby. ^z was mu. ¹j
 99. dæ mæ læklu. ^z di mō dæn hē. ⁸læræntæ dun
 100. di kænæ mæ læk en kæræ mæ læk di is dæn ænz. ⁸z
 sty. ^z am dæ mō mæ. ⁸læræx en wæ. ^z am
 || gæ. ⁸flam mæ wæ. ^z am ||
 101. wæx. ^uwæ di pæt wæ klanæ v l æ in ænz. ^z
 102. dæ valnæks æp am ð. n tæ mæ. zæ kō - a) kē. ⁱ
 is æky. ^z - ook: pæsi. ¹ - l) sæk. ^z wæ. zæk
 103. kē. ⁱ kum nō. ⁸t æn mæn. ^z tæ l. ⁸z. ⁸t
 104. in it. ⁸li. ⁸z æ. indær bē. zæ gæ di v. ^z spe. ¹gæ
 (spe. ¹gæ - overgeven) - ook: in it. ⁸li. ⁸z æ. indær
 vy. ^z spy. wæn dæ bē. zæ gæ
 105. dæ æff. ⁸z dō. ⁸z v. ⁸l tæ dō. ^uwæ
 106. in bō. ^z m hē bæræn stæ k fændæ bræxæv. ⁸z -
 ook: hē bæræ dæ bræx kæræ stæxæv. ⁸z
 107. jæ mæt en mæ dæt fæls van æns ok is kumō
 bækē. ⁱ kō || kumæt fæls æs æfækē. ⁱ kō ||
 108. kē. ⁱ is fænl. ⁸z væ gækumō mid æng. ¹z k n æ stæ xelt
 109. di d. ⁸z æs fæn by. kō hō. ⁸l xæ mæ. ⁸l || æn
 by. kæ bō. ^z m ||
 110. ængætræ. ^uwæ v t. ^u mæt klanæ. ¹z || wæ. ⁸fl ||
 111. ik hæt hi. ^z gres xæ. ⁸l - mærtwæ x ængut. ⁸l
 || v æ kē. ⁸l ||
 112. di br. ^uwæ di zæx dat n æ t æ dy. ^z æs æmtæ
 bō. ^uwæ

113. l æ kō - æ k læk - jē. ⁱ læk - hē. ⁱ læk - læk hē. ⁱ -
 ook læk tē. ⁱ wē. ⁱ læk - æ k læk tē - jē. ⁱ læk tē - hē. ⁱ
 læk tē - wē. ⁱ læk tē - wē. ⁱ hē bæ gæ bæk
 114. bi. ¹z - æ k bi. ¹z - jē. ⁱ bi. ¹z - hē. ⁱ bi. ¹z - wē. ⁱ bi. ¹z - bi. ¹z
 wē. ⁱ - æ k bō. ¹z - æ k hē xæ bō. ¹z - bō. ¹z æ l. ⁱ ok
 115. tæzæn k lē. ⁱ n t. ¹z mæ tæzæn gut (æ g æ r t. ¹z)
 116. jæk l æ n h i. ^z æ. ⁸z æ k r æ. ¹gæ æ p t æ m æ. z æ k (k l i n k e r
 van eieren weinig d i f t o n g i s c h)
 117. hē. ⁱ hē - of hæt xæ. ⁸l tæ. ⁱ æ m ē. ⁱ n æ l d æ n hō
 118. di mē. ⁸l - of di n s mē. ⁸l tæ. ⁱ æ. ⁱ dæ. ⁱ gæ l ē. ⁱ k hō
 119. dæz wæ. ⁸z æ v ē. ⁸l p r æ. ⁸z
 120. in dæ r d i. ⁱ æ. ⁱ k æ bō. ^z m l i g æ v f æ l ē. ⁱ k hō
 121. t w æ. ⁸l æ r æ l d æ. ⁸l æ k g æ. ^z n kō. ⁸l - t hō k a
 122. t hō. ⁸l is n æ x r y. ^z n - t i s n æ x m æ. ⁸l p æ s x æ m ē. ⁸l
 123. m æ j æ n ē. z æ m æ. ⁸l k æ æ m i t æ dō. ¹z æ r v æ n æ n ē. ⁸
 124. d æ b æ m p k æ æ l d æ. ⁸l n i b ē s - ook s l e x e n
 m y. ¹z æ k k æ n æ g r æ p. ¹z
 125. d æ p æ s tō. ⁸l h ē x u j æ w ē. ⁱ n
 126. in s. ^uwæ hō. ⁸l æs æ s æ f x æ b r æ n t
 127. d æ w æ. ^z m s p æ t æ. ⁸l t æ t æ. ⁸l æ r v æ n d æ k u
 128. d æ k æ s t æ r e n k æ s t æ r (d i t o u d e r w e t s) d i l o e. ¹z
 æ n k r æ. ⁸l æs - t w e. ¹z k r æ. ⁸l æs
 129. d æ k r æ. ^uwæ g æ bō. ^z m æ b r æ. ⁸l g æ d f. ^z æ n d æ r
 t x æ w i x || t r æ r v æ n e e n k æ r ||
 130. d æ t w e. ⁸l d i e. ⁸l æ s d i k u r æ m æ n æ b r æ. ⁸l t æ e n
 d æ r æ. ⁸l t
 131. æ æ h ē b æ n æ n t æ n t æ n t l æ. ^uw g æ s t æ. ⁸l g æ
 132. d æ s. ^u æ æ m b i. ¹z d æ n e n f l æ. ^uw
 133. d æ s n e. ⁸l t i x d i k || g æ s n i w t - i n i w æ i n w æ g e n i n g e n -
 i n æ. ¹z i n b e n n e k o m ||
 134. t i z æ n e. v æ x h ē. ⁸l - of æ n h ē. ⁸l t æ. ⁸l t æ l æ. ¹z
 d æ k j æ g æ z i n h ē
 135. n ē. ⁱ p r o. ⁸l t w æ r n æ. ^u æ n h ē. ⁸l t æ n æ. ¹z s t æ t (n l.
 N i e u w p o o r t b i j S c h o o n h o u v e n) f æ s t h e t e n w æ r e n i n 1940 n a æ r
 d o p e p l a a t s g e e v æ c u e e r d.
 136. d æ n - æ k d u w æ t - j ē. ⁱ d u w æ t - h ē. ⁱ d u w æ t - w ē. ⁱ d u w æ t -
 j æ l i e n g æ l d u w æ t - z æ n æ l i d u w æ t - æ k d e j æ t - g æ. ⁱ
 d e j æ t - h ē. ⁱ d e j æ t - w ē. ⁱ d e j æ n æ t - j æ l i d e j æ n æ t - æ. ⁱ
 d e j æ n æ t - d e. ⁱ æ k d æ - d e t i æ t m æ. ⁸l d e j æ æ t m æ. ⁸l

137. dos.pa - dos.pjoerak - dos.pfont - da sa. lē. s. to
 138. do. s. - he. i do. s. - he. i do. s. - he. i he. xado. s.
 139. be. inda - ik be. in - je. be. in - he. i be. in - we. be. inda -
 joeli be. inda - xē. i en do be. inda - be. in he. i - be. in ti -
 he. i bon - bonti - ik he. xado. s.

140. Locale Landmaten: da ruy van 12 vut = 3.78 x 3.78 m².

(Amsterdams voet van 11 duim gebruikt bij het opmeten van mest) - 1 mē. raga = 600 ruy - 1/2 mē. raga = 1 brander en brandel = 400 ruy // s. x. p. mē. s.

141. Locale Waternamen: da rē. in - da gē. f - da dē. k. x. r. a. f.

da gra. f (om een gedeelte van de oude stad) - da kō. s. k. r
 (er liggen nog 3 brandkolken) - da af. wē. x. slo. t - da
 hē. x. wē. x. slo. t - da fin. p. al. p. at. slo. t - da xē. i t. w. an. slo. t -
 da h. a. x. tē. x. slo. t - da h. s. w. al. slo. t - da rē. in. tē. x. slo. t -
 da o. t. tē. x. slo. t

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is: wa. t. gē. n. i. n. s. vroeger w. s. gē. n. i. n. s.

De inwoners heten: wa. t. gē. n. i. n. s.

Hun bijnaam luidt: wa. t. gē. n. i. n. s. gē. s. t. l. s. w. t. o. l. s. (In een geschil met de Renense klokkenver-
 kopers moeten de Wageningse wortels (= peren) uit de grond ^{ge}trokken en daarmee het gevecht zijn
 begonnen).

Aantal inwoners op 1 jan. 1956: 17 à 18 000 inw.

Gealtoestand. Gedeelten van de plaats: da n. y. s. - da bo. v. s. by. t. - da o. n. d. a. r. by. t. - dā. e. n. en
 o. n. k. - da b. r. i. n. k. - da mē. n. o. n. i. t. s. by. t. - d. t. w. a. gē. n. i. n. s. (lag op de berg) - da g. r. a. f. i. u. s. k. a. m. p. - wa. t. gē. n. i. n. s.
 (het centrum) - da v. e. t. w. e. x. - da h. o. l. w. e. x. - da d. i. d. w. e. x.

Dialect wordt er in Wageningen weinig meer gesproken, daar het grootste gedeelte van de
 inwoners niet uit Wageningen afkomstig is.

Obdullen van bestaan: Tot 1900 werd er hier veel tabak verbouwd.

In Wageningen is de landbouwhogeschool met de verschillende instituten gevestigd. Men
 heeft in Wageningen steenfabrieken, 2 pannefabrieken, sigarenfabrieken, een mouderij, washerijen,
 drukkerijen. Er is nog een klein aantal boeren met gemengd bedrijf langs de Gruntweg naar Bennekom
 en in de Gelderse Vallei.

Zegslieden. 1. Geurt Jan Janse; hier geb.; 63 j.; veehandelaar; heeft hier altijd gewoond; v.
 van hier, M. van Bennekom. Spreekt gewoonlijk Wageningse.

2. Steven van Aggelen; hier geb.; 71 j.; boer (gemengd bedrijf); heeft hier altijd gewoond; v. en M.
 van hier. Spreekt altijd Wageningse.

3. Jan Willem van Aggelen; hier geb.; 76 j.; tot zijn 33^e jaar hier gewoond, daarna werkzaam bij
 de Ned. Spoorwegen, nu weer terug in Wageningen. Spreekt altijd Wageningse.